

УДК 342.951

DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2022-4.10>

Р. В. Миронюк, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЕТАПИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІВ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СУДУ ТА ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ТА ЙОГО РЕЗУЛЬТАТИ

В статті розглянуто окремі моделі реформування органів Державної виконавчої служби України, та з'ясовано ту з них, яка є найбільш адаптованою для розвитку вітчизняної системи виконавчого провадження.

На підставі аналізу законодавства та практики діяльності інституту приватних виконавців систематизовано вади їх діяльності та її правового забезпечення, зокрема: потребує нормативного урегулювання порядок громадського контролю за діяльністю приватних виконавців; доцільно виключити повноваження Ради приватних виконавців України щодо перевірки діяльності приватних виконавців, залишивши виключно право ініціювання перед відповідним підрозділом Мінюсту проведення такої перевірки; наділити Раду приватних виконавців України повноваженнями щодо захисту прав приватних виконавців в тому числі у судовому порядку; урегулювати на міжвідомчому нормативно-правовому рівні питання залучення приватними виконавцями працівників поліції до забезпечення виконавчих дій примусового характеру; спростити та уніфікувати процедури нарахування та сплати податків з прибутку приватних виконавців та їх декларування.

Виокремлено напрями удосконалення діяльності органів публічної адміністрації щодо забезпечення належного та повного виконання рішень судів та інших органів, які підлягають виконанню в примусовому порядку з урахуванням позитивного досвіду створення та діяльності подібних державних інституцій в зарубіжних країнах.

Ключові слова: виконавче провадження, Державна виконавча служба, приватні виконавці, проблеми становлення, напрями реформування.

R. V. Myroniuk. Stages of reforming the system of court decision enforcement bodies and public administration bodies and its results

The article examines individual models of reforming the bodies of the State Executive Service of Ukraine, and finds out which of them is the most adapted for the development of the domestic system of executive proceedings.

Based on the analysis of the legislation and practice of the Institute of Private Executors, the shortcomings of their activity and its legal support are systematized, in particular: the procedure for public control over the activities of private executors needs regulatory regulation; it is expedient to exclude the authority of the Council of Private Executors of Ukraine to check the activities of private executors, leaving only the right to initiate such an inspection before the relevant division of the Ministry of Justice; to empower the Council of Private Executors of Ukraine to protect the rights of private executors, including in court proceedings; to regulate at the interdepartmental regulatory and legal level the issue of the involvement of police officers by private executors in the provision of executive actions of a coercive nature; to simplify and unify the procedures for calculation and payment of taxes on the income of private performers and their declaration.

Areas for improving the activities of public administration bodies to ensure the proper and full implementation of decisions of courts and other bodies, which are subject to compulsory enforcement, are highlighted, taking into account the positive experience of the creation and operation of similar state institutions in foreign countries.

Key words: executive proceedings, State Executive Service, private executors, problems of formation, directions of reform.

Постановка проблематики статті. Органами Державної виконавчої служби (далі – ДВС) щорічно забезпечується виконання в примусовому порядку близько 10 млн. рішень суду та інших органів публічної адміністрації, в результаті чого до державного бюджету відраховується близько 10 млрд. грн. надходжень, що свідчить про досить великий масив роботи, виконання якої забезпечують на сьогодні близько 5,5 тис. державних виконавців [1]. Попри це велика кількість виконавчих документів залишається невиконаною, близько 40% щорічно і пов'язано це з багатьма факторами, серед яких ключовими є: складність ідентифікації та виявлення майна та коштів боржника, оскільки в нашій державі до цього часу превалює безготівковий обіг коштів; складність у визначенні власника речей, коштів, майнових комплексів; слабкість або інколи навіть відсутність законодавчо визначених механізмів вилучення майна та коштів; низький рівень заробітної плати та інших мотиваційних чинників для стимулювання праці державних виконавців, що призводить до порушення ними законодавства про виконавче провадження та ін.

Такий стан речей зумовлює суспільство шукати шляхи виправлення цієї ситуації, який, на нашу думку, має полягати у визначенні напрямів реформування системи органів виконання рішень суду та органів

публічної адміністрації з урахуванням позитивного досвіду створення та діяльності подібних державних інституцій в зарубіжних країнах.

Таким чином, *метою даної статті* є аналіз моделей можливого реформування органів ДВС України, та визначення тої з них, яка є найбільш адаптованою для розвитку вітчизняної системи примусового виконання рішень суду та інших органів публічної адміністрації.

Об'єктом дослідження статті є суспільні відносини, які виникають у сфері примусового виконання рішень суду та органів публічної адміністрації.

Предметом дослідження в межах даної статті є моделі реформування ДВС, які вироблені сучасною адміністративно-правовою наукою.

Науковим доробком, який використаний в статті з метою аналізу моделей можливого реформування органів ДВС України, та визначення тої з них, яка найбільш адаптованою для розвитку вітчизняної системи примусового виконання рішень суду та інших органів публічної адміністрації є роботи таких вчених, як: А.Б. Авер'янов, О.М. Бандурка, Ю.В. Білоусов, Ф.В. Бортняк, Є.В. Додін, Р.В. Ігонін, Д.П. Калаянов, В.К. Колпаков, В.В. Комаров, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, Д.М. Лук'янець, Р.С. Мельник, О.П. Рябченко, Д.В. Приймаченко, С.Я. Фурса, В.К. Шкарупа, С.В. Щербак та ін.

Виклад основного матеріалу. Слід зауважити, що значні реформаційні кроки щодо удосконалення організаційно-правових засад примусового виконання рішень суду та органів публічної адміністрації відбулися з прийняттям Закону України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» (далі – Закон 1403) [2] який визначає основи організації та діяльності з примусового виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб) органами державної виконавчої служби та приватними виконавцями, їхні завдання та правовий статус. Тобто з прийняттям цього закону була поставлена крапка в дискусії щодо необхідності поряд з діяльністю державних виконавців запровадити інститут приватних виконавців, яка тривала досить довгий період. На даний час публічне адміністрування у сфері діяльності державних виконавців здійснює Державна виконавча служба України, яка через відповідний Департамент координується Міністерством юстиції України, яке забезпечує контроль за діяльністю і приватних виконавців шляхом відбору приватних виконавців через Кваліфікаційну комісію приватних виконавців, забезпечення ведення Єдиного реєстру приватних виконавців України, організації діяльності Дисциплінарної комісії приватних виконавців та інші правові механізми.

З метою досягнення поставленої мети дослідження в межах даної статті нижче ми розглянемо окремі моделі реформування ДВС, які були вироблені сучасною адміністративно-правовою наукою за останнє десятиріччя та дамо оцінку результатів таких реформ і висловимо пропозиції щодо їх подальшого провадження.

Перша модель реформування ДВС передбачала створення в системі Мін'юсту України урядового органу, який об'єднав би органи державної виконавчої служби та органи Судової адміністрації України, – як можливий варіантів розвитку державної виконавчої служби. Реалізувати дану концепцію можливо в ході здійснення судової реформи шляхом створення у системі Мін'юсту України урядового органу, який включатиме в себе два взаємопов'язані напрями – організацію роботи судів та примусове виконання судових рішень. Цей урядовий орган мав включати дві структурні одиниці, наприклад, Судову адміністрацію України та Департамент державної виконавчої служби з чітко визначеною вертикаллю підпорядкованості.

Метою реалізації такої моделі було врегулювати питання взаємодії органів Державної судової адміністрації України та Державної виконавчої служби, починаючи із здійснення організаційного забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції, інших органів та установ судової системи, участі у межах своїх повноважень у формуванні судів, можливості вдосконалення організаційного забезпечення їхньої діяльності тощо, що є завданням Державної судової адміністрації України, й до забезпечення примусового виконання рішень, хвалених вказаними судами, Державною виконавчою службою.

Аргументами щодо такої моделі удосконалення виконавчого провадження були пов'язані з тим, що це дасть можливість максимально удосконалити процес виконання рішень, оскільки відбудеться об'єднання таких процесів, як організація роботи судів, роботи органів виконавчої служби, практики виконавчого провадження тощо. Наслідком цієї взаємодії як планувалось була б побудова судово-виконавчої системи, спроможної ефективно вирішувати питання щодо захисту і відновлення порушених законів, прав та інтересів громадян і юридичних осіб. Крім того, як вважають окремі автори, активізація взаємодії судової системи та органів державної виконавчої служби забезпечить судовий захист державного виконавця [3, с. 36-38].

Другою можливою моделлю (концепцією) розвитку державної виконавчої служби, яка частково і лягла в основу реформування системи примусового виконання рішень є покладення примусового виконання рішень на приватних виконавців. Така модель досить ефективно функціонує в Угорщині. Там створено асоціацію суб'єктів підприємницької діяльності, об'єднаних в самостійну, незалежну самоврядну організацію, яка називається Судовою виконавчою палатою. Вона дійсно є незалежною та самостійною – тобто виконавці самостійно приймають до своїх лав нових членів і самостійно їх виключають; кожен з них може найняти до себе на роботу до тридцяти помічників. Виконавців в Угорщині всього близько 200 (у них існують лише приватні виконавці – аналогічної державної служби немає). За виконання рішень вони отримують винагороду (у вигляді відсотків від виконання) і з цієї суми сплачують відповідний податок, а у Міністерство

юстиції подають статистичну звітність. Ніякий орган в Угорщині, окрім суду, не може здійснювати контроль за роботою виконавців. Реальне виконання рішень судів в Угорщині досягає 70% [4]. Суттю даної концепції є створення професійної спілки або громадської організації (асоціації), що об'єднуватиме в собі приватних виконавців та матиме представництва у регіонах України. До складу даної організації повинні входити кваліфікаційні та дисциплінарні комісії, а також ряд інших допоміжних і дорадчих органів, завданням яких було б визначення рівня професійної підготовленості осіб, які примусово виконуватимуть рішення судів та інших органів (посадових осіб).

Прибічники цієї концепції, вважають, що зазначені комісії виконували б такі функції: визначали кваліфікаційні вимоги до приватних виконавців та їх кількість; здійснювали добір кадрів, формували та зараховували до резерву на заміщення посад приватних виконавців та стажистів; допускали осіб або відмовляли їм у допуску до складання кваліфікаційного іспиту; приймали кваліфікаційний іспит; вирішували питання щодо дисциплінарної відповідальності приватних виконавців та стажистів; здійснювали методичне керівництво діяльністю приватних виконавців; займалися підвищенням професійного рівня приватних виконавців; здійснювали інші функції [5, с. 8-10; 6, с. 80-84].

На нашу думку, така модель примусового виконавчого провадження на даному етапі розвитку нашої держави є передчасною, хоча має найближчу перспективу впровадження. Така модель є ефективною в країнах сталої демократії, де інститути надання юридичних послуг (нотаріату, адвокатури, приватних детективів, приватних охоронців, приватних виконавців) є досить розвинутими, чітко структурованими, незалежними і з іншої сторони мають високий рівень відповідальності перед суспільством і є об'єктом громадського контролю.

Більш прийнятною для нашої країни є третя модель розвитку виконавчої служби, може бути створення паралельно з функціонуванням Державної виконавчої служби, інституту приватних виконавців. Положеннями даної концепції передбачалось також надання права стягувачеві самостійно визначати орган примусового виконання – державний чи приватний, яким буде вжито заходів по виконанню рішення. Поряд з цим структура та повноваження державної виконавчої служби і системи приватних виконавців у межах даної концепції повинні будуватись на принципах рівності та узгодженості. Однак законодавчо слід закріпити за державними виконавцями виключне право по виконанню рішень окремої категорії (принцип диференціації виконавчих проваджень), зокрема, рішень щодо стягнення коштів на користь держави з державного чи місцевого бюджетів або бюджетні установ; щодо конфіскації майна тощо.

Даній концепції властивий квотовий принцип функціонування системи приватних виконавців. Такий принцип дасть можливість чітко визначати потребу у приватних виконавцях залежно від різних факторів, зокрема регіону та кількості його населення.

На нашу думку, реалізація даної концепції та запровадження інституту приватних виконавців сприятиме формуванню високопрофесійного кадрового складу. Крім того, принцип вертикальної підпорядкованості державної виконавчої служби виключить можливість подвійного підпорядкування її посадових осіб. Фінансове та матеріально технічне забезпечення державної виконавчої служби здійснюватиметься за рахунок виконавчого збору та коштів Держбюджету. Проте за даної концепції фінансування державної виконавчої служби за рахунок Держбюджету буде значно меншим.

Виконуючи дані функції, професійна спілка або громадська організація приватних виконавців забезпечувала б формування висококваліфікованого складу приватних виконавців, спроможного забезпечити примусове виконання рішень. Необхідним є також забезпечення створення квотового принципу функціонування системи приватних виконавців. Такий принцип дозволить чітко визначати потребу в приватних виконавцях залежно від різних факторів, зокрема, регіону України, кількості його населення тощо.

Крім того, належить запровадити обов'язкові вимоги до приватних виконавців, зокрема, наявність у них ліцензій, сертифікатів оцінювача, посвідчення судового експерта, вищої освіти, стажу роботи помічником приватного виконавця. Важливою складовою реалізації даної концепції є надання можливості приватним виконавцям самостійно наймати помічників та визначати їх кількість.

Окремі реформаційні, а на нашу думку, дещо революційні, в системі побудови та діяльності ДВС відбулися ще до 2016 року. Так, Кабінет Міністрів України своєю постановою від 21 січня 2015 року № 17 «Питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції» ліквідував Державну виконавчу службу, поклавши на Міністерство юстиції завдання і функції з реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) [7]. Основною мотивацією до такого кардинального рішення стало необхідність проведення чергової оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції, необхідність раціонального використання бюджетних коштів за рахунок скорочення чисельності працівників державних органів на 20 відсотків. Однак це не означає, що як такий інститут примусового виконання рішень судів та інших органів публічної адміністрації має бути ліквідовано, скоріше мова йде про реформування цього інституту, яке, з урахуванням останніх тенденцій запровадження європейської практики виокремлення різновидів надання послуг (адміністративних та приватних), має привести до створення поряд з державними виконавцями інституту приватних виконавців, як допоміжного (альтернативного) інституту надання публічних та приватних послуг

у сфері забезпечення примусового виконання рішень судів та інших органів. І в цьому розрізі не принципово яку буде мати назву орган який буде надавати публічні послуги в цій сфері, чи це буде ДВС як окрема служба, що входить до системи органів Міністерства юстиції України, чи це буде департамент (управління) примусового виконання у складі цього міністерства; головним є ефективне виконання завдань покладених державою і суспільством на цей орган (службу).

Варто зазначити, що відповідно до ч. 1 ст. 2 Закону України «Про виконавче провадження» примусове виконання рішень покладається на державну виконавчу службу, яка входить до системи органів Міністерства юстиції України [8]. Відповідно до ч. 2 ст. 2 цього ж Закону примусове виконання рішень здійснюють державні виконавці, визначені Законом України «Про державну виконавчу службу». Відповідно до ст. 1 Закону України «Про державну виконавчу службу» від 24 березня 1998 року № 202/98-ВР державна виконавча служба входить до системи органів Міністерства юстиції України і здійснює виконання рішень судів, третейських судів та інших органів, а також посадових осіб відповідно до законів України [9]. Крім того, питання виконання судових рішень регулюються Інструкцією з організації примусового виконання рішень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 02.04.2012 р. №512/5 [10]. Тому аби ліквідувати даний орган Міністерства юстиції України, необхідно внести відповідні зміни до двох вище наведених законів України, оскільки постановою Кабінету Міністрів України не може ліквідуватися даний орган Мін'юсту, правовий статус та повноваження якого визначені на законодавчому рівні. Відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Тому, слід погодитись з думкою науковців та практиків про те, що такі зміни в структурі Мін'юсту є першим етапом реформи юстиції, наступним з яких буде запровадження інституту приватних виконавців (досвід Казахстану, Франції, Бельгії, Люксембургу, країн Балтії) [11; 12].

Втім повернемося до того що реформа примусового виконання рішень судів та органів владних повноважень відбулась в 2016 році, відповідно до якої поряд з діяльністю державних виконавців було запроваджено діяльність приватних виконавців. Тому нижче доцільно було б здійснити аналіз таких реформ та висловити можливі напрямки їх реалізації.

Відповідно до законодавства України існують деякі особливості щодо роботи приватного виконавця. Насамперед слід зазначити, що згідно з ч. 2 ст. 5 Закону України «Про виконавче провадження» від 2 червня 2016 року № 1404-VIII [8] приватний виконавець не має права виконувати такі рішення: 1) про відібрання і передання дитини, встановлення побачення з нею або усунення перешкод у побаченні з дитиною; 2) за якими боржником є держава, державні органи, Національний банк України, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, державні та комунальні підприємства, установи, організації, юридичні особи, частка держави у статутному капіталі яких перевищує 25 відсотків, та/або які фінансуються виключно за кошти державного або місцевого бюджету; 3) за якими боржником є юридична особа, примусова реалізація майна якої заборонена відповідно до закону; 4) за якими стягувачами є держава, державні органи; 5) адміністративних судів і Європейського суду з прав людини; 6) які передбачають вчинення дій щодо майна державної чи комунальної власності; 7) про виселення та вселення фізичних осіб; 8) за якими боржниками є діти або фізичні особи, які визнані недієздатними чи цивільна дієздатність яких обмежена; 9) про конфіскацію майна; 10) виконання яких віднесено цим Законом безпосередньо до повноважень інших органів, які не є органами примусового виконання; 11) інші випадки, передбачені цим Законом та Законом України № 1403. Слід уточнити, що протягом першого року зайняття діяльністю приватного виконавця приватний виконавець не може здійснювати примусове виконання рішень, за якими сума стягнення становить двадцять і більше мільйонів гривень або еквівалентну суму в іноземній валюті. Звідси вбачається, що законодавець все ж таки передбачив деякі відмінності від роботи державного виконавця і встановив певні обмеження в дії приватного виконавця.

Також законом передбачено додаткові вимоги до приватного виконавця. Відповідно до ч. 1 ст. 18 Закону України № 1403 приватним виконавцем може бути громадянин України, який досяг 25 років, має вищу юридичну освіту не нижче другого рівня, володіє державною мовою, має стаж роботи у галузі права після отримання відповідного диплома не менше двох років і склав кваліфікаційний іспит. До того ж відповідно до вимог статті 24 Закону України № 1403 приватний виконавець зобов'язаний здійснити обов'язкове страхування відповідальності перед третіми особами, організувати свій офіс у межах виконавчого органу до початку здійснення своєї діяльності (ст. 26 Закону України № 1403), а також кожні п'ять років із дня отримання посвідчення приватного виконавця здійснювати підвищення кваліфікації (ст. 33 Закону України № 1403). Крім того необхідно зазначити, що для приватних виконавців законодавством встановлено основну (фіксовану) та додаткову фінансову винагороду, яка, своєю чергою, може стати ще одним фактором зацікавленості приватного виконавця у своїй роботі, а саме способом швидкого й ефективного виконання рішень своїх клієнтів. Незважаючи на всі ці особливості, вимоги до приватного виконавця й обмеження у його діях, матеріальне стимулювання може бути методом вирішення питання невиконання рішень національних судів, тим самим також слугувати покращенням і стимулюванням роботи державних виконавців.

Підсумовуючи викладене, задля врегулювання проблеми щодо невиконання судових рішень запровадження нової системи органів, які здійснюють примусове виконання рішень, є досить важливим

нововведенням у законодавстві України [13, с. 61]. Крім того, контроль за діяльністю приватного виконавця й гідна мотивація будуть належним способом якнайшвидшого виконання судових рішень, а це дасть змогу вдосконалити систему органів державної виконавчої служби, своєю чергою також зменшиться навантаження на органи державної виконавчої служби, оскільки стягувач зможе обрати якнайкращий спосіб звернення, а саме до державного чи до приватного виконавця.

Нижче слід вказати на деякі недоліки запровадження такої нової інституції. Зокрема проаналізувавши законодавство та практику діяльності інституту приватних виконавців починаючи з 2016 року можна систематизувати вади їх діяльності та її правового забезпечення: 1) потребує нормативного урегулювання порядок громадського контролю за діяльністю приватних виконавців; 2) виключити повноваження Ради приватних виконавців України щодо перевірки діяльності приватних виконавців, залишивши виключно право ініціювання перед відповідним підрозділом Мінюсту проведення такої перевірки; 3) наділити Раду приватних виконавців України повноваженнями щодо захисту прав приватних виконавців в тому числі у судовому порядку; 4) урегулювати на міжвідомчому нормативно-правовому рівні питання залучення приватними виконавцями працівників поліції до забезпечення виконавчих дій примусового характеру; 5) спростити та уніфікувати процедури нарахування та сплати податків з прибутку приватних виконавців та їх декларування.

Висновок. Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що впровадження інституту приватних виконавців є необхідною реформою в законодавстві України, проте вона потребує ще більшого доопрацювання, на що, звісно, потрібен час і практика. Крім того, у цьому питанні необхідно зважати на законодавство й досвід іноземних країн, які вже мають досить позитивний результат у роботі приватних виконавців. Попри всі ці недоліки в українському законодавстві, запровадження цього інституту є значним кроком щодо подолання проблеми, пов'язаної з невиконанням судових рішень. Незважаючи на ряд недоліків, вважаємо, що впровадження цього інституту є досить прогресивною ідеєю для подолання проблеми, пов'язаної з невиконанням судових рішень, є кроком щодо ефективності примусового виконання судових рішень, можливості гармонізувати українське законодавство із законодавством держав Європейського Союзу.

Список використаних джерел:

1. Звіт про роботу органів державної виконавчої служби за 2019-2020 роки. URL: Режим доступу: <http://dvs.gov.ua/ua/page/20>.
2. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII». *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 29. Ст. 535.
3. М. Шупеня, О. Кузь, Б. Бачук. Шляхи удосконалення діяльності державної виконавчої служби. *Право України : юрид. журн.* 2005. № 5. С. 36-38.
4. Микола Шупеня. Реформування державної виконавчої служби: реальність та прагнення. *Юридичний вісник України*. 2014. №10. URL: http://yuricom.com/ru/yuridichnyi_visnyk_ukrainy/overview/?id=1044.
5. Шупеня М. Реформування органів державної виконавчої служби. *Право України*. 2005. № 11. С. 8-10.
6. Клименко О.С. До питання реформування державної виконавчої служби України та ефективність примусового виконання рішень майнового характеру: адміністративно-правовий аспект. *Право і суспільство*. 2009. № 1. С. 80-84.
7. Питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 17. *Офіційний вісник України* від 30.01.2015 – 2015 р. № 6. Стор. 45. Ст. 127.
8. Приватна виконавча служба – поміч чи заміна державній 11.12.2014. URL: <http://gutnik.com.ua/?p=1167>.
9. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30. Ст. 542.
10. Про державну виконавчу службу: Закон України від 24 березня 1998 року № 202/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 36-37. Ст. 243.
11. Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень: Наказ Міністерства юстиції України від 02.04.2012 р. №512/5. URL: <http://www.dvs.gov.ua/ua/ukaz-prezidenta-pro-dvs.html>.
12. Запровадження інституту приватних виконавців: *Юридичний вісник України*. 25 жовтня 2014. URL: http://yuricom.com/ua/yuridichnyi_visnyk_ukrainy/overview/?id=2213.
13. Інститут приватних виконавців в Україні: перспективи запровадження. *Правовий тиждень*. №1-2 від 21 січня 2015 року. URL: <http://legalweekly.com.ua/index.php?id=16061&show=news&&newsid=121190>.
14. Миронюк Р.В. Зарубіжний досвід примусового виконання рішень судів та інших органів публічної адміністрації (на прикладі французької республіки) та можливості його впровадження в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. №2. 2019. С. 56-61.